

ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
NARODOWYCH
ZARZĄD OKRĘGU
w Lublinie

Zarząd Okręgu ZŻNSZ w Lublinie niżej podaje relacje z odsłonięcia i poświęcenia i poświęcenia pomnika w dniu 13.XII.2000 r w Lublinie.

1. Pomnik poświęcony żołnierzom NSZ Okręgu Lubelskiego
Odsłonięcie i poświęcenie pomnika odbyło się przy Rondzie im.Narodowych Sił Zbrojnych w Lublinie w dniu 13.XII.2000 r.Obelisk - został wybudowany przy zbiegu ulic: Nadbystrzycka, Krochmalna i Jana Pawła II od strony południowej.

2. Charakterystyka
Obelisk - pomnik został wykonany z granitu czerwonego /kaputin/ o wymiarach: wys.190 cm, szer. 90 cm i grubość 30 cm. Część granitu została wbetonowana w fundament żelbetowy o głębokości 1 m w głąb - brzoń 32 cm. Prząd pomnika został wypolerowany, tylna ściana pozostała w stanie naturalnym - surowym.Wokół pomnika podest został pokryty płytami w kolorze pomnika o wymiarach : przednia część 110 x 40 x 10 cm, część tylna 110 x 10 x 10, boczna 2 sztuki o wymiarach 30 x 12 x 12 cm.

3. Treść wykuta na przedniej części pomnika.
Na frontowej ścianie pomnika w części górnej dużymi literami wykuto napis : RONDO im.Narodowych Sił Zbrojnych
Pod tym napisem wykuto emblemat w kształcie krzyża o poszerzonych ramionach 7/4 cm boczne, ramię górne i dolne 7/3 cm. Na krzyżu w formie elipsy wyryty jest Orzeł na tle Szczerbca Chrobrego. Pod elipsą o kształcie półksiężyca napis :Narodowe Siły Zbrojne. Na ramionach krzyża inicjały organizacji które weszły w skład NSZ 6 ZJ - NOW - NZW. Pod emblematem następujący napis i

Żołnierzom
Narodowych
Sił Zbrojnych
którzy w latach
1939 1956
Oddali życie
za wolną
POLSKĘ AD 2000

4. Inicjatorzy - fundatorzy.
Inicjatorem wystąpienia do władz Miasta Lublina o nadanie jednej z ulic lub ronda imienia NSZ w Lublinie był Zarząd Okręgu ZŻNSZ wspólnie z Prezesem Zarządu Głównego dr Bohdanem Szuckim. Całość inwestycji finansował Zarząd Okręgu ZŻNSZ w Lublinie z czego za pośrednictwem Zarządu Głównego 50 % zrefundowało Biuro d/s Komitantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.

5. Odsłonięcie i poświęcenie pomnika.

127

Wartę honorową przy pomniku pełnili żołnierze z Jednostki Wojskowej III Dywizji Zmechanizowanej w Lublinie. Punktualnie o godzinie 11⁰⁰ rozległ się dźwięk dzwonka Krzykaosa Miejskiego i Hejnał wykonany przez Trębacza Miejskiego po czym Krzykaos Miejski zapowiedział rozpoczęcie uroczystości. Prezes Zarządu Okręgu ZŻ NSZ w Lublinie Józef Spólnicki w krótkim zarysie nawiązał do walk NSZ w czasie obu okupacji oraz ich skutków a następnie bardzo serdecznie powitał zaproszonych gości z Wojewodą Lubelskim p.Waldemarem Dudziakiem na czele. Następnie poproszono o zabranie głosu Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej p.Piotra Gawryszaka, który odczytał Uchwałę nr 329 i 443 dotyczące nadania nazwy ronda i zezwolenie na budowę pomnika poświęconego żołnierzom NSZ. Odsłonięcie pomnika dokonał Prezydent Miasta Lublina p.Andrzej Pruszkowski wspólnie z Wojewodą Lubelskim p.Waldemarem Dudziakiem i Prezesem Zarządu Głównego ZŻ NSZ p.Bohdanem Szuckim. Pomnik poświęcił kapelan ZŻ NSZ Ks.Kanonik Ryszard Jurak, a modlitwę przeznaczoną na tę okoliczność odczytał Ks.Kanonik Leon Easmierczyk podkreślając zasługi żołnierzy NSZ w latach okupacji. Z kolei zabrakł głos Prezydent m.Lublina Andrzej Pruszkowski oświadczając, że zarówno rondo jak i pomnik będą trwałym dowodem upamiętniającym mieszkańców Lublina walkę zbrojną żołnierzy NSZ. Data dzisiejsza 13 grudnia w 19 rocznicę ogłoszenia stanu wojennego nie jest przypadkowa, o tym należy zawsze pamiętać. W swoim wystąpieniu Wojewoda Lubelski p.Waldemar Dudziak podkreślił, że Narodowe Siły Zbrojne wchodzące w skład armii Polskiego Państwa Podziemnego były formacją wojskową o najbardziej skrytalizowanym obliczem ideowym. To one głosiły wizję Polski rozciągającej się na obszarze obejmującym przastare ziemie piastowskie na Zachodzie i ziemie utracone w wyniku sowieckiej agresji na Wschodzie. NSZ konsekwentnie uznawały, że zarówno hitlerowskie Niemcy jak i Związek Sowiecki są wrogami Polski i jej niepodległości. Nie więc dziwnego, że dla komunistycznych władców Polski Ludowej ideały NSZ były szczególnie groźne i że właśnie formacje obozu narodowego stały się przedmiotem szco ogólnych prześladowań, fałszerstw i oszczerstw.

Odeśloniety dziś pomnik jest świadectwem prawdy historycznej którą przekazują się społeczeństwu o dokonaniach Narodowych Sił Zbrojnych w minionym czasie.

Następnie zabrał głos Wiceprezydent Lublina p. Zbigniew Wojciechowski oświadczając, że zasługi żołnierzy NSZ w walkach o wolną i niepodległą Ojczyznę są niepodważalne. Bezkompromisowa walka z okupantami nie może alicz zapomnienia. Wypowiedź Wiceprezydenta nagrodzono dużymi brawami.

W swoim wystąpieniu Prezes Zarządu Głównego Bohdan Szucki nawiązał do rocznicy świętowanej z datą 13 grudnia jest związana z docenieniem zasług NSZ w walce z okupantami. Serdecznie podziękował administracji państwowej za pomoc i starania w nazwaniu ronda im. NSZ oraz budowy pomnika ku czci żołnierzy NSZ walczących w latach 1939-1956. Podziękował zebrany na przybycie mimo deszczowej pogody. Należy dodać że każde przemówienie kończyło się dzwonkiem Krzykacza Miejskiego.

Po przemówieniach pod pomnikiem złożono wieńce i wiązanki kwiatów - Wojewoda Lubelski Waldemar Dudziak, Prezydent Miast. Lublina Andrzej Pruszkowski wraz z Wiceprezydentem Zbigniewem Wojciechowskim, Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej p. Piotr Gawryszak, Prezes WZN-AK Zbigniew Boczkowski z Członkami Zarządu, Zarząd Główny ZŻ NSZ - Prezes Bohdan Szucki, Zarząd Okręgu Lubelskiego ZŻ NSZ - Wiceprezes Bolesław Barański z członkami Zarządu i mieszkańcy Lublina. Na zakończenie Prezes Zarządu Okręgu jeszcze raz podziękował gościom i mieszkańcom za udział w uroczystościach i poprosił zebranych o odśpiewanie „Boże coś Polskę”. Na tym zakończone spotkanie. Załączam posłanie złożone przez gości przybyłych na uroczystość.

Zaś. 4

Prezes Zarządu Okręgu
ZŻNSZ w Lublinie

Józef Spólnicki

Sprawozdanie

128

z uwagami i odnośniami i poświęcenie pomników narodowych się Zbrojnych w Lublinie

W dniu 13 grudnia 2000 r. odbyło się w Lublinie, w bieżym ul. Jęże Jęże II, odbyły się i Kochanowej (domu NSZ) uwagami i poświęcenie pomników narodowych się Zbrojnych, w imieniu żołnierzy NSZ, poległych i pomordowanych przez okupantów w latach 1939-1956.

W uwagach ludzi wzięli przedstawiciele miasta i województwa lubelskiego, urzędników miejskiej organizacji AK-WiP, jednostki Wojskowej WKW w Lublinie, ligia-kielceni NSZ, 6 posterunków i jednostek NSZ, 2 posterunki narodowe AK-WiP z Lublinie i Urzędów, ^{miast. Zamość i Zamość NSZ w Lublinie} i Fabry Harkentel i Harkentel, komenda kompanii NSZ, stronnictwo ludowe „Zwornicy” AK-WiP w Lublinie, mieszkańcy m. Lublinie, Trybuna i Komitet Miejski.

Wartownicy przy pomnikach pełnieli żołnierski i jednostki wojskowej. III dywizji zmechanizowanej w Lublinie. Byli także obecni przedstawiciele: Polak, Kuchnia i podr. 11⁰⁰ nastąpił się dwóm męsk. przez Komitet Miejski i ^{miast.} męsk. przez Trybuna i Komitet Miejski. ~~Był.~~

Wiceprezes Rady Ministrów NSZ w Lublinie Stanisław Czapela podał przez głosnika występnie wyrażone życzenia i słowa powitania.

Prezes Spółdzielni Wzajemnej w dozebranych walnościach historii walki zbrojnej i politycznej w narodowych bitwach wojennych, już po wstępnym działaniu wojennym w 1939 r., przesładowani ze strony partyjnej i NSZ - działaniemi niemieckimi do wolnej i niepodległej Ojczyzny. Nawiązał także do obchodów 10 rocznicy (obchodowej 9 w przedmiocie k.) powstania w Lublinie Związku Żołnierzy NSZ. Następnie przytoczył serdecznie przybyłych na spotkanie ~~z~~ odwołanie i podziękowanie.

Prezydentem m. Lublinie Andrzej Gombkowski wraz z Wiceprez. Rady Miejskiej Zdzisławem Gajdoszem, wojewodą lubelskim Waldemarem Dudziakiem i Prezesem Rady Ministrów NSZ Bohdanem Janakiem - dozwolili odwołanie. podziękowanie.

Głównymi gośćmi na -liście NSZ byli: Jurek, ks. Leon Kusiński, wiceminister, przed-
daniemże nie to odwołanie, podziękowanie w sprawie
czynie wstąpienia żołnierzy NSZ w latach 1939-1945.

Z kolei odwołał głos Prezydent m. Lublinie Andrzej Gombkowski oświadczając, że również on do-
jaki i podziękowanie białym bractwom domowym upamiętnia-
jącym miłośnikom Lublina, walki zbrojnej i politycz-
nej w walce zbrojnej. Dodał również 13 grudnia
w 19 rocznicę objawienia się wojennego nie jest
niepodległość.

Wiceprezidentem Rady Miejskiej Piotru Opary-
~~szaki~~ w imieniu swoim Jędrzej i miłośnicy Heleny
 Giebranliowej (młodości, Rady) porównał komu-
 tencją i odzyskał należny podjęte przez Radę
 Miejską z dotychczas, ponad im. NSZ Jędrzej i budowy
 pomnika.

Każde przedstawienie honoru i wgl. przykry-
 kęcie miłośnicy dziękuję i dziękuję.

Najbardziej waleczny proś wiceprezident m. Lublina
 Jędrzej wzięcia wsi i miłośnicy, że radcy
 Jędrzej NSZ w walce o wgl. i niepodległość
 Jędrzej sp. niepodległość, Berchompa miłośnicy
 wgl. i odzyskał miłośnicy i miłośnicy
 miłośnicy.

Wspominał wiceprez. Wojciechowski wgl. i
 niepodległość i miłośnicy i miłośnicy.
 Jędrzej Jędrzej Jędrzej NSZ wgl. i
 wgl. i miłośnicy miłośnicy i miłośnicy
 wgl. i miłośnicy i miłośnicy, docenie
 wgl. i miłośnicy, oraz podziękował miłośnicy.
 Jędrzej, Jędrzej, wgl. i miłośnicy w miłośnicy
 wgl. i miłośnicy NSZ oraz budowy pomnika, podziękował
 wgl. i miłośnicy miłośnicy i miłośnicy,
 wgl. i miłośnicy i miłośnicy wgl. i miłośnicy
 Jędrzej m. Lublina, wojewody lubelskiego, Jędrzej
 wgl. i miłośnicy, Jędrzej Jędrzej NSZ wgl. i
 Jędrzej Jędrzej NSZ, miłośnicy m. Lublina.
 Na zakończenie odzyskał "Kolejność Jędrzej"

Spondonia: Władysław Komenda